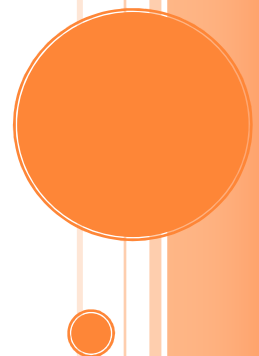

Estudi de viabilitat per a la implantació d'una Empresa d'Inserció a la Mancomunitat Pla de Mallorca.

Aquest treball s'emmarca en un anàlisi de viabilitat per tal de que la Mancomunitat del Pla impulsi la creació d'una o varies empreses d'inserció segons els paràmetres de la llei 44/2007.

Innovació Balear Aplicada S.L.

24/04/2009

Taula de Continguts

Definició i Conceptes Preliminars.....	2
Economia Social	2
Inserció Laboral	3
Empreses d'Inserció	4
Forma Jurídica de l'Empresa d'Inserció	6
Requisits.....	6
Desenvolupament Normatiu Balear.....	7
Anàlisi de Partida.....	9
Dades de Persones en Risc d'Exclusió de les Illes Balears.....	9
Indicadors Sociolaborals de la Mancomunitat del Pla:	11
Experiències amb Empreses d'Inserció a altres Comunitats Autònomes.....	14
Catalunya.....	14
Euskadi.....	16
Comunitat de Madrid.....	16
Constituir una Empresa d'Inserció a la Mancomunitat del Pla.....	17
Idees d'Empresa	17
Col·laboració amb el Sector Privat	19
Capital humà – Col·lectius en Risc.....	20
Conclusió	21
Servei de Cuina per a col·lectius especials a la Mancomunitat del Pla.....	22
Opció 1.....	22
Conclusió	25
Servei de Medi Ambient a Poblacions i Fora Vila a la Mancomunitat del Pla.....	26
Conclusió	27
Ajuts, Subvencions i Donatius	28
Conclusió	29
RESUM.....	30
ENTREVISTES I BIBLIOGRAFIA	32

DEFINICIÓ I CONCEPTES PRELIMINARS

Economia Social

Economia Social, Tercer Sector, Sector Emergent, Sector Associatiu, inclòs Sector No Lucratiu. També podríem afegir Desenvolupament comunitari, Economia Popular, Nova Economia Social, i Economia Alternativa Solidaria, o simplement Economia Solidaria. Definicions que sorgeixen de la gran dispersió de conceptes que engloben i de les dificultats de tractament del conjunt. Parlam alhora de cooperatives, fundacions, mutualitats, empreses d'inserció (societats mercantils amb particularitats) o associacions que realitzen activitat econòmica.

L'economia social es basa en les persones, és un nou model d'empresa que introdueix una sèrie de valors més humans en quan a gestió de contractació i presa de decisions. Son entitats de la societat civil que produeixen bens i serveis que estan vinculats al benestar social. Aquestes organitzacions mostren explícitament el seu compromís amb els drets humans, l'ecologia, el finançament ètic, el comerç just, i desenvolupen xarxes de col·laboració solidària a tota la cadena productiva (connectant, per exemple, el consum ètic i responsable amb comerç just), i això és així perquè els membres de les seves organitzacions son també ciutadans actius en aplicar els seus valors i ètica, i coherentment, continuen recolzant i desenvolupant alternatives per superar les formes de vida que segueixen i justifiquen la producció capitalista social y econòmicament irresponsable. Se'ls ha titllat de "lobby adormit" per la seva potencialitat de creixement, i influència donat el paper de complement de Benestar Social ofert.

Un dels agents clau de l'Economia Social son les Empreses d'Inserció. Empreses dedicades a la inserció sociolaboral de persones socialment excloses del mercat de treball, des d'aturats de llarga durada fins a joves que no han completat la seva formació, passant per immigrants, ex-reclosos, dones amb responsabilitats familiars que configuren el model de família monoparental sense recursos. Les empreses d'inserció són estructures productives de bens i serveis que adoptant la forma jurídica de la societat mercantil, tenen com a finalitat la inserció sociolaboral de persones socialment excloses del mercat de treball a través d'una activitat econòmica i porten a terme un projecte personal d'inserció mitjançant processos d'aprenentatge adequat que contempla la consecució d'habilitats socials, laborals, formació bàsica, qualificació laboral i coneixements del mercat que els hi permetin millorar les condicions d'ocupabilitat. L'objectiu prioritari d'una EI és la creació de llocs de treball.

Inserció Laboral

La inserció laboral consisteix a oferir un acompanyament a persones que estan en situació d'exclusió laboral i social, amb l'objectiu d'incorporar-se en el mercat laboral. La inserció laboral aposta per la incorporació en el mercat de treball, i es desenvolupa dintre d'un entorn productiu empresarial, que resulta educatiu per a la persona.

El procés social i d'atenció a les persones procedents de l'exclusió que es realitza mitjançant la inserció laboral es coneix com itinerari d'inserció. Consisteix en un acompanyament personalitzat perquè la persona recuperi uns hàbits laborals, socials, de relació, etc. que ha perdut de forma involuntària.

- **Economia Social**
- **Inserció laboral**
- **Itineraris d'Inserció**
- **Empreses d'Inserció**

Aquest acompanyament és portat a terme amb el suport de persones que poden tenir perfils molt diversos (educadors, encarregats de magatzem...) que, a més de potenciar la recuperació dels hàbits laborals de la persona acompanyada, promouen l'aprenentatge i realització d'una activitat laboral real.

El primer requisit per a iniciar un itinerari d'inserció és l'actitud i predisposició de la persona que ho ha de realitzar. El segon aspecte fonamental és la formalització d'un contracte laboral que, alhora que regula legalment l'activitat, actua com element motivador. I en tercer lloc, la persona atesa elabora, de forma conjunta amb els responsables de l'acompanyament, un contracte personalitzat d'inserció, on es fixen petits objectius laborals (puntualitat, higiene, ofici) que a poc a poc s'han d'anar assolint i re formulant.

Empreses d'Inserció

Com la inserció laboral parteix de la pràctica d'una activitat laboral i econòmica, ens trobam amb que els col·lectius que la promouen són les denominades empreses d'inserció laboral (EI).

Es tracta d'organitzacions socials que desenvolupen activitats productives amb funcionament empresarial, que tenen com principal objectiu la inserció laboral de persones en situació d'exclusió (aturats de llarga durada, persones amb addiccions, persones privades de llibertat, etc.).

Les característiques que defineixen una empresa d'inserció són:

- El seu objecte social,
- El tipus de col·lectiu amb el qual treballa, i
- El compromís d'acompanyament personalitzat (itinerari d'inserció) a les persones que atén.

Aquestes organitzacions són entitats sense ànim de lucre, ja que no hi ha repartiment dels beneficis entre les persones promotores, sinó que aquests es reinverteixen en l'objecte social de l'empresa.

La composició del capital humà d'una empresa d'inserció acostuma a incloure quatre grans grups:

- Els socis i patrons pertanyen al col·lectiu fundador i creador de l'empresa d'inserció. No cobren, i la seva tasca consisteix a vetllar i definir estratègies globals que compleixin la finalitat social de l'organització.
- Els directius són els encarregats d'executar les tasques del dia a dia. La seva tasca és empresarial, responen a les estratègies marcades pels socis i patrons i les procuren aplicar en el marc econòmic-laboral on es desenvolupa el treball de l'empresa d'inserció.
- El personal educatiu, està format pels responsables de l'acompanyament a les persones ateses. S'encarreguen de la formació (laboral i social) del lloc de treball. Son treballadors ordinaris que aporten alhora capacitat productiva i formativa. Vetllen per l'aprenentatge simultani de l'ofici i dels hàbits laborals.

- El personal d'inserció és qui rep el recurs de la inserció laboral per a enfrontar-se a la seva situació d'exclusió, o dita d'altra manera, són les persones que realitzen itineraris personals d'inserció laboral. Es comprometen tant a fer un treball (ofici) i aprendre'l, com a marcar-se uns objectius d'hàbits socials i laborals (arribar puntuals, respectar als companys,...).

Les EI mesuraran doncs els seus resultats no tan sols en clau de rendibilitat econòmica, si no també de rendibilitat social, entesa com a recolzament als processos d'inserció de les persones excloses.

Les EI representen un dels pilars de l'anomenada tercera generació de les polítiques d'ocupació, eina de lluita contra l'exclusió social i la pobresa que fomenta la cohesió social i facilita la construcció d'una societat integradora i inclusiva.

FORMA JURÍDICA DE L'EMPRESA D'INSERCIÓ

Requisits¹

Una empresa d'inserció és una societat mercantil o societat cooperativa legalment constituïda que, degudament qualificada pels organismes autonòmics competents en la matèria, realitzi qualsevol activitat econòmica de producció de béns i serveis, l'objecte social dels quals tingui com a fi la integració i formació sociolaboral de persones en situació d'exclusió social amb trànsit a l'ocupació ordinària.

Les empreses d'inserció haurien de reunir, com a mínim, els següents requisits:

**Llei 44/2007, 13 de
desembre.**

- Estar promogudes i participades per una o diverses entitats promotores (les entitats sense ànim de lucre, incloses les de dret públic, les Associacions sense fins lucratives i les Fundacions), l'objecte social de les quals contempli la inserció social. Aquesta participació serà almenys d'un cinquanta-u per cent del capital social per a les societats mercantils. En el cas de Societats Cooperatives i Societats Laborals, aquesta participació haurà de situar-se en els límits màxims recollits en les diferents legislacions que els sigui d'aplicació als socis col·laboradors o associats.
- Trobar-se inscrites en el Registre corresponent a la seva forma jurídica, així com en el Registre Administratiu d'Empreses d'Inserció de la Comunitat Autònoma.
- Mantenir en còmput anual, des de la seva qualificació, un percentatge de treballadors en procés d'inserció, qualsevol que sigui la modalitat de contractació, *d' almenys* el trenta per cent durant els primers tres anys d'activitat i *d' almenys* el cinquanta per cent del total de la plantilla a partir del quart any, no podent ser el nombre d'aquells inferior a dos.
- No realitzar activitats econòmiques diferents a les del seu objecte social.

¹ La Llei 44/2007, de 13 de desembre

- Aplicar, almenys, el vuitanta per cent dels resultats o excedents disponibles obtinguts en cada exercici a la millora o ampliació de les seves estructures productives i d'inserció.
- Presentar anualment un Balanç Social de l'activitat de l'empresa que inclogui la memòria econòmica i social, el grau d'inserció en el mercat laboral ordinari i la composició de la plantilla, la informació sobre les tasques d'inserció realitzades i les previsions per al pròxim exercici.
- Contar amb els mitjans necessaris per a complir amb els compromisos derivats dels itineraris d'inserció sociolaboral.

Desenvolupament Normatiu Balear

La Llei 44/2007, de 13 de desembre, que regula el règim de les empreses d'inserció, dona molt de joc al desenvolupament normatiu de les comunitats autònomes.

Aquestes competències es poden resumir amb els següents conceptes:

- La classificació d'una persona com a situació d'exclusió s'acreditarà pels serveis socials de la comunitat autònoma o altres organismes públics segons competències al respecte.
- La qualificació i registre d'una empresa com a d'inserció correspon al organisme competent en matèria de treball de la comunitat autònoma.
- Les comunitats autònomes, via els seus òrgans competents, han de tenir constància dels estatus de l'empresa d'inserció, modificacions dels seus estatuts, pla d'activitats i pressupost per cada any, comptes anuals, informe de gestió i balanç social anual.
- Els serveis públics d'ocupació proporcionaran suport a les empreses d'inserció, i aquestes aplicar itineraris d'inserció a treballadors proporcionats pels serveis públics d'ocupació.
- Els serveis públics d'ocupació proporcionaran serveis d'intervenció i acompanyament social a les empreses d'inserció.

Pendent el desenvolupament normatiu a la CAIB.

- Els serveis públics d'ocupació proporcionaran recolzament a la inserció laboral al mercat ordinari d'ocupació una vegada hagi finalitzat el itinerari d'inserció dins l'àmbit d'una empresa d'inserció.
- Mesures de promoció a la creació i manteniment de les empreses d'inserció, mitjançant subvencions, ajuts financers específics, i ajuts a la realització d'inversions.

L'aplicació de la Llei 44/2007 a Illes Balears està tota per fer. Actualment no hi ha encara el registre de les empreses d'inserció. Falta també estudiar com fer convergir itineraris d'inserció, tasques dels ADL, i altres mesures de foment laboral respecte el col·lectiu laboral en risc d'exclusió, de cap a les empreses d'inserció. Tampoc estan definides partides pressupostàries específiques per a la creació i manteniment d'aquestes empreses.

ANÀLISI DE PARTIDA

Dades de Persones en Risc d'Exclusió de les Illes Balears

Treballadores i treballadors amb discapacitat

Segons dades del Centre Base de Minusvàlids (juliol de 2006), a les Balears hi ha 59.375 persones discapacitades amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%.

En els últims set anys, el nombre de persones amb discapacitat registrat en el Centre Base de Minusvàlids s'ha incrementat en 34.225, la qual cosa significa que s'ha més que duplicat la població amb discapacitat censada en el conjunt de les Balears.

La relació entre el total de població i les persones amb discapacitat registra una prevalença del 60,39 per mil. Mallorca, amb un 65,4 per mil, és l'illa amb una prevalença més elevada de població amb discapacitat.

Taula 1. Prevalença de la població amb discapacitat segons illa de residència

(dades absolutes i prevalences per 1.000 habitants)

	Núm. absoluts	Pob. 1/01/05	Prevalences (per 1.000)
Mallorca	50.869	777.821	65,40
Menorca	3.556	86.697	41,02
Eiv.-Form.	4.950	118.613	41,73
Total Balears	59.375	983.131	60,39

Font: Centre Base de Minusvàlids i revisió padró 1/01/2005

Elaboració: Centre d'Estudis i Programes Laborals

Amb relació a l'activitat laboral d'aquest col·lectiu, cal ressenyar la baixa participació en el mercat de treball —així ho demostra la taxa d'inactivitat registrada a les Balears, que és d'un 67%.

Segons dades de l'EDDES 99 (Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut, 1999), les Balears varen ser la comunitat autònoma amb la taxa d'atur més baixa, amb un 8,7%, mentre que per al conjunt de l'Estat aquesta taxa va ser del 26,1%.

Segons dades de l'Enquesta de població activa (EPA) corresponent al segon trimestre de 2002, la taxa d'ocupació de les persones amb discapacitat a les Balears va ser del 36,7% i la mitjana per al conjunt d'Espanya, del 28,4%.

La taula següent conté la relació amb la comparació de les dades del mòdul EPA del segon trimestre de 2002 amb les de l'EDDES 99.

Persones amb discapacitat de 16 a 64 anys a Espanya i a les Balears
Comparació EDDES 99 i EPA 2002

	EDDES 99	EPA 2n trimestre 2002
Ambdós sexes		
Espanya	1.405.992	2.364.000
Illes Balears	27.265	64.000
Homes		
Espanya	714.438	12.811.000
Illes Balears	14.040	33.000
Dones		
Espanya	691.554	1.082.900
Illes Balears	13.225	31.000

Font: INE
Elaboració: Centre d'Estudis i Programes Laborals

L'any 2005 mostra una evolució molt positiva respecte de la incorporació de les persones amb discapacitat al mercat de treball: a les oficines del SOIB es va registrar un total de 969 demandes de feina de persones amb discapacitat, la qual cosa implica un increment relatiu del 74% respecte de l'any 2000. Per altra banda, l'atur registrat també va experimentar un increment del 125,2%.

Segons dades del SOIB pel any 2005, l'atur de llarga durada, per al conjunt de persones amb discapacitat, se situa en el 29,9%, mentre que per a la població general és del 17,3%. Aquests més de 12 punts de diferència constaten que la població amb discapacitat té més dificultats per accedir a un lloc de treball.

El nombre de contractes de persones amb discapacitat registrat ha crescut de manera sostinguda des de l'any 2002. Concretament, l'any 2005 es va registrar a les Illes un total de 1.002 contractes de persones amb discapacitat (un 63,7% més que l'any 2002).

Treballadores i Treballadors Estrangers

Les Balears són la comunitat autònoma amb la proporció més gran de població estrangera sobre el total de població (un 15,9%, segons les dades del padró en data 1 de gener de 2005).

El procés de regularització de treballadores i treballadors estrangers s'ha tancat amb 19.158 autoritzacions de residència i treball a les Balears.

En els últims quatre anys s'han generat 28.594 llocs de treball ocupats per persones estrangeres. Els treballadors de fora de la Unió Europea (UE) encapçalen la creació de nous llocs de treball a les Illes Balears, amb un increment respecte al 2001 del 180,3%.

Es comptabilitzaren 38.736 treballadors estrangers de fora de la UE d'alta a la Seguretat Social durant l'any 2005, cosa que representa un 62,4% sobre el total de treballadors estrangers ocupats a les Balears (el pes a Espanya és del 80,7%).

Les Balears són la comunitat autònoma amb la taxa més elevada d'activitat de població estrangera no comunitària de l'Estat, amb un 83,4%. Pel que fa a la taxa d'ocupació de la població estrangera no comunitària, les Balears ocupen la segona posició, amb un 75,1%.

L'any 2005 es va tancar a les Balears amb un total de 38.340 persones aturades, de les quals 6.452 eren estrangeres, cosa que, en termes percentuals, implica un 16,8% del total de l'atur registrat a les Illes.

Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa de l'INE del any 2005, la taxa d'atur de la població estrangera a les Balears (9,8%) se situa a més de tres punts per damunt de la taxa de la població autòctona (6,7%).

Durant l'any 2005 es va registrar a les Illes un total de 103.613 contractes pel que fa a treballadors estrangers, cosa que suposa gairebé un 26% del total de contractes registrats amb centre de treball a les Balears. Dels contractes a persones estrangeres, un 71,8% va correspondre a treballadors de fora de la UE i la resta, un 28,2%, a treballadors europeus.

Indicadors Sociolaborals de la Mancomunitat del Pla2:

Conformada pels municipis de Algaida, Ariany, Costitx, Lloret, Llubí, Maria de la Salut, Montuïri, Petra, Porreres, Santa Eugènia, Sant Joan, Sencelles, Sineu, i Vilafranca de Bonany.

La Mancomunitat del Pla va créixer un 2,9% el 2007 i va arribar a 34.287 habitants en data 1 de gener de 2007, el 3,3% del total de població de les Illes Balears i el 4,2% del total de la població de Mallorca. Els municipis de la Mancomunitat que més augmentaren la seva població respecte a 2006 són: Sencelles (+5,8%), Algaida (+4,3%) i Ariany (+4,3%). D'altra banda, Maria de la Salut i (-2,1%) i Costitx (-0,9%) perderen habitants durant aquest període.

La Mancomunitat es caracteritza per tenir una estructura per edats envellida, amb un índex d'envelliment del 119,9%, molt superior a la mitjana de Mallorca (69,9%). Els municipis amb l'índex d'envelliment més elevat són: Ariany (191,9%), Sant

² Anuari estadístic Municipal de les Illes Balears, any 2007

Joan (160,7%), Montuïri (143,4%) i Maria de la Salut (136,7%), si bé tots els municipis del Pla tenen un índex situat per damunt de la mitjana de Mallorca.

D'altra banda, l'índex de reemplaçament de la Mancomunitat del Pla és negatiu: hi ha 115 persones de 60 a 64 anys per cada 100 persones de 20 a 24 anys. Els índexs de reemplaçament més elevats de la Mancomunitat es donen a Sencelles, Santa Eugènia i Costitx.

També quant a la seva població, cal dir que l'estrangera representa el 14,2% del total de la Mancomunitat, percentatge inferior a les mitjanes de les Balears (18,5%) i de Mallorca (18,2%). De totes maneres, es donen diferències entre els municipis: Porreres (18,8%), Lloret (16,3%), Santa Eugènia (16,2%) i Maria de la Salut (16,1%) mostren percentatges de població estrangera més elevats que Petra (9,4%) o Vilafranca (11,1%), amb els percentatges més baixos de la Mancomunitat.

Quant al seu teixit empresarial, l'any 2007 es va tancar amb una mitjana de 1.135 empreses d'alta en la Seguretat Social en el Pla, un 4,9% més que l'any 2006. El Pla es caracteritza per un més baix pes d'empreses de serveis que la mitjana de les Balears i Mallorca, i un percentatge d'empreses en els sectors de la construcció, de la indústria i agrícola més elevat.

Aquesta particularitat té el seu reflex en la distribució de l'ocupació. Sobre la mitjana de 8.930 treballadors d'alta en la Seguretat Social a la Mancomunitat (un 3,6% més que l'any 2006) un 55,5% cotitzen en el règim general, un 33,1% en el règim d'autònoms, un 8,3% en el règim especial agrari i el 3,1% restant es reparteix entre els règims especials del mar i de la llar.

Els municipis del Pla es caracteritzen, aleshores, per tenir un alt percentatge de treballadors autònoms, sobretot als municipis de: Sencelles (47%), Llubí (45,7%), Costitx (44,6%), Vilafranca (47%) o Sant Joan (38,1%). També es troben sobre representats en el règim especial agrari, ja que es tracta en gran part de municipis de tradició agrícola. Aquí destaquen Sant Joan (19,5%), Ariany (13,1%) i Porreres (9,4%).

En la construcció, la població ocupada (27,5%) té també més pes que la mitjana de l'illa de Mallorca (14,5%). Els municipis amb més percentatge de treballadors ocupats en el sector de la construcció són: Maria de la Salut (50,4%), Costitx (41,9%) i, ja a certa distància, Lloret (33,4%) i Santa Eugènia (33%). El sector agrícola, amb un 8,6% del total d'ocupats, té també un pes més gran que la mitjana de Mallorca (1,8%). Destaquen els municipis de Sant Joan (20,7%), Ariany (15,1%), i Porreres (11,1%). Finalment, cal esmentar que el sector industrial té també certa implantació en alguns municipis del Pla; destaca especialment: Sineu (23,8% dels ocupats), Vilafranca (21,1%), Porreres (19,1%) i Petra (16,9%).

Quant als 5.204 contractes registrats amb centre de treball en algun municipi de la Mancomunitat del Pla, un 14,9% varen ser de caire indefinit, percentatge lleugerament superior a la mitjana de les Illes Balears (13,4%) i de Mallorca (13,5%).

Pel que fa a l'atur, en el conjunt de la Mancomunitat es comptabilitzaren 826 persones de mitjana durant el 2007, un 6,9% més que l'any 2006. La corresponent taxa d'atur fou del 8,5%, superior a les taxes del conjunt de les Balears (7,6%) i de l'illa de Mallorca (7,2%). Les taxes d'atur més elevades corresponen als municipis de: Sencelles (15%), Costitx (13,9%), Lloret (11,8%) i Llubí (11,4%). D'altra banda, els que presenten les taxes d'atur més baixes són Ariany (1,3%), Porreres (5,6%) i Montuïri (5,7%).

Pel que fa als col·lectius preferents i donada la seva estructura per edats envellida, la Mancomunitat del Pla es caracteritza per un percentatge d'aturats majors de 45 anys més elevat (un 35,6% del total d'aturats), especialment als municipis d'Algaida (47%), Porreres (44,6%) i Costitx (42,9%).

L'atur de llarga durada té també més incidència al Pla (24,1%) que en la mitjana de Mallorca (19,2%); cal destacar Montuïri (29,8%), Algaida (29,1%) i Sencelles (28,9%).

Predomini d'aturats llarga durada.

Predomini aturats majors de 45 anys.

Finalment, la presència de persones estrangeres en les llistes d'atur de la Mancomunitat suposa un 20,8%, percentatge similar a la mitjana de Mallorca (21,5%) i inferior a la del conjunt de les Balears (22,8%).

Segons els resultats de les entrevistes realitzades durant aquest estudi, podem estimar que hi ha al voltant de 266 persones en risc d'exclusió a la Mancomunitat del Pla. En la següent taula es pot veure com s'ha arribat a aquesta estimació.

Nº Persones amb Risc d'Exclusió				
	Segons entrevistes	Nº Habitants	Ratio	Extrapolació
Algaida	-	3201		26
Ariany	-	850		7
Costitx	12	800	0,0150	6
Lloret	-	1249		10
Llubí	10	2013	0,0050	16
Maria	24	2165	0,0111	17
Montuïri	-	2800		23
Petra	20	2600	0,0077	21
Porreres	-	5052		41
Sant Joan	-	1634		13
Sta Eugènia	7	1489	0,0047	12
Sencelles	-	3006		24
Sineu	-	3398		27
Vilafranca	-	2782		22
		33039	0,0081	266

EXPERIÈNCIES AMB EMPRESES D'INSERCIÓ A ALTRES COMUNITATS AUTÒNOMES

Catalunya

El Departament de Treball va editar un catàleg que recull les 41 empreses d'inserció que hi ha actualment a Catalunya. Amb aquesta publicació el Departament vol fer difusió dels productes i serveis de les empreses d'inserció i afavorir la contractació de serveis o la compra de productes a les empreses d'inserció per part d'altres empreses, administracions públiques i particulars que vulguin donar un valor social afegit a la seva opció.

**Recolzament
Institucional a les EI:
Foment
Difusió
Aportació Econòmica**

A Catalunya les empreses d'inserció diversifiquen la seva oferta i la majoria desenvolupen més d'una activitat productiva. Tot i això 12 empreses de les 41 es dediquen a la construcció, rehabilitació i manteniment d'habitatges, 7 a la gestió de residus i serveis mediambientals, 6 al comerç de segona mà i 6 més als serveis forestals, jardineria i agricultura.

Al 2008 a prop de 1000 persones treballen a Empreses d'Inserció, facturen més de 10 milions d'euros, i el Departament de Treball hi destinà 2,5 milions d'euros en ajuts en aquestes empreses.

Les activitats habituals de les empreses d'inserció a Catalunya, una vegada analitzades les 41 empreses que estan registrades com a tals, son:

- Comerç al detall de productes de segona mà (roba, mobles).
- Reutilització i reciclatge (recollida i tractament de roba i mobles).
- Jardineria (viverisme, disseny de jardins, recuperació espais protegits).
- Prestació de Serveis de Càtering (restauració, forn, taller de cuina, menjadors a domicili, menjadors escolars,...).
- Serveis de manteniment i neteja d'habitatges (llars, empreses, edificis,...).
- Assistència i Acompanyament de persones de tercera edat.
- Organització d'esdeveniments (muntatge de tallers, exposicions, congressos, conferències).
- Serveis de manteniment de vies i espais públics (urbà, periurbà, forestal, neteja carrers i espais verds).

- Transport de voluminosos i residus de la via pública.
- Gestió de Deixalleries (tractament i classificació de voluminosos, classificació de residus municipals, punts verds,...).
- Construcció (Rehabilitació i manteniment d'edificis, manteniments a comunitats de propietaris, pintura, fontaneria, acabats obres menors,...).
- Manipulats i muntatges industrials (elèctrics, serralleria ferro, tancaments ferro i alumini, fusteria, embossament articles regal, ensobrat,...).
- Serveis agrícoles (creació de jardins, poda,...).
- Arts Gràfiques (Serigrafia tèxtil, impremta,...).
- Bugaderia (domicili, centres de dia, empreses i industrial).
- Recollida domicili (residus sòlids, escombraries,...).
- Neteja integral (trespols, vidres, pintures).
- Retocs peces de roba.
- Mudances.
- Recollides d'Oli (domèstic, cuines, indústries).
- Atenció domiciliària

Durant l'any 2006 les empreses d'inserció a Catalunya van donar feina a 741 persones, de les quals 394 van ser persones treballadores en procés d'inserció i 347 d'estructura de l'empresa. El que ens donaria una proporció de:

53% persones provinents d'inserció.

47% persones provinents del mercat ordinari.

Per sexes, les empreses d'inserció van contractar més dones (396) que homes (345).

Pel que fa a la franja d'edat de les persones treballadores en procés d'inserció la majoritària, amb un 59%, va ser la que va dels 25 als 45 anys. Els menors de 25 anys van representar el 23% i els majors de 45 anys quasi el 18%.

Un 40,8% dels treballadors d'inserció (TI) són persones que no poden accedir a la renda mínima d'inserció però es troben en risc d'exclusió social, un 17,3% són persones destinatàries de la renda mínima d'inserció i un 11,7% d'elles tenen problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació.

A més a Catalunya s'ha mesurat el grau d'inserció al mercat ordinari laboral. Així de les 394 persones del col·lectiu d'inserció el 77% s'ha inserit laboralment. D'aquestes el 75% s'ha inserit a empreses ordinàries, el 24% s'ha inserit a les pròpies empreses d'inserció i un 1% ha creat el seu propi lloc de feina. A partir d'aquestes dades es pot extreure que un 20% aproximadament del col·lectiu d'inserció ha quedat treballant al propi centre.

Euskadi

Les activitats habituals de les empreses d'inserció a Euskadi (l'activitat sol ser d'un sol tipus a cada empresa), una vegada analitzades les 56 empreses que estan registrades com a tals, son:

- Serveis postals (paqueteria, micromailing, cartes comercials, ...).
- Lloguer, custòdia, i manteniment de bicicletes.
- Consultoria de gestió i comptabilitat.
- Estructures de fusta.
- Neteja professional (comunitats, locals, oficines, fàbriques, obres, tapisseries, vidres, tractaments de trespols).
- Servicis de Jardineria.
- Treballs de decoració en general i artesanal.

L'anàlisi de 8 empreses d'inserció d'Euskadi ens dona un promig molt favorable a la contractació de persones d'inserció

60% persones provinents d'inserció.

40% persones provinents del mercat ordinari.

**Catalunya i Euskadi
són les CCAA més
experimentades amb
la gestió de Empreses
d'Inserció.**

Comunitat de Madrid

La Comunitat de Madrid només té registrades 14 empreses d'inserció i la seva activitat sol ser d'un sol tipus a cada empresa.. A on es repeteix la tipologia d'activitats de Catalunya. Com exemples es pot citar el repartiment de publicitat, recollida a domicili de mobles i roba, compostures tèxtils, fusta i ebenisteria.

CONSTITUIR UNA EMPRESA D'INSERCIÓ A LA MANCOMUNITAT DEL PLA

Idees d'Empresa

En el transcurs de les entrevistes amb personal responsable d'afers socials de la mancomunitat i dels batles, no han aparegut nous jaciments especials de treball fora de les activitats habituals.

A continuació es llisten i comenten les idees que més sovint han estat aportades.

Servei de Càtering

Especialment adreçat a serveis de tercera edat i que es podria complementar amb serveis escolars. En el cas de tercera edat s'hauria de recuperar la concessió a Creu Roja i en el cas d'escolars s'hauria de competir amb restaurants que ja donen aquest servei. En cap cas ningú va plantejar donar serveis a empreses, hotels,... tal com fan actualment altres entitats mallorquines dedicades a serveis de càtering amb treballadors en risc (ex. Amadib, i Ateneu Alcari).

Aquest servei consistiria en donar forma empresarial a un servei que la Mancomunitat actualment ja dona als centres de dia i servei domiciliari, però augmentant el nombre de menús diaris per tal de donar cabuda a treballadors ordinaris i a treballadors d'inserció.

Al capítol següent es justifica la viabilitat econòmica d'aquesta activitat, però amb la visió clara de que el principal i únic client serà la administració pública local.

Un aspecte complex d'aquesta activitat és la creació de la infraestructura de la cuina, però que en aquest cas s'ha suposat resolt amb la construcció de les noves cuines a Montuiri.

Per tant, donat que es disposarà de la infraestructura més costosa, i es té un client segur inicial, no s'hauria d'abandonar la possibilitat de cercar clients del sector privat inclusiu col·laborant amb altres entitats semblants que ja disposen de més experiència.

Servei de Parc Verds

Els parcs o punts verds precisen, a tots els municipis, de control i neteja constant. És un servei bàsic i necessari a la ciutadania, però que en certa mesura aquesta no

està disposada a pagar de forma directa, per tant la idea de crear una activitat empresarial queda gaire bé eliminada.

Per altra part l'aprofitament de residus i la revenda com articles de segona mà també queda exclosa per dos motius. En primer lloc per un problema de massa crítica (el volum de reutilitzables que genera el Pla no serien suficient per a sostenir una activitat productiva), i en segon lloc l'exclusivitat de Fundació Deixalles en aquest ram, que fa que el reaprofitament i venda a tota Mallorca ja ho tenen organitzat a totes les fases del procés de selecció, arrencament, i venda.

Per tant el servei de vigilància i neteja dels punts o parcs verds només tendria sentit si les administracions locals estiguessin disposades a pagar un servei (a preu de mercat) amb la finalitat de sostenir una empresa d'inserció amb l'ànim de crear una activitat amb responsabilitat social, i creant els processos d'inserció associats.

En definitiva el plantejament seria entre donar un servei municipal que pot ésser exercit per persones en risc d'exclusió però sense tenir un compromís ferm d'integració social, o donar un servei municipal via empresa pública mancomunada amb els compromisos socials que requereix una empresa d'inserció.

Amb dos casos, i especialment en la segona hipòtesi plantejada, el problema de recursos financers municipals fa gaire bé inviable aquesta activitat, quedant reduïda a accions puntuals municipals amb el personal corrent de les brigades o amb personal eventual que prové dels convenis amb el SOIB.

Servei de polimanteniment d'edificis, llocs públics i privats.

Aquesta és una activitat evident i necessària a tots els municipis. També necessària a empreses privades i a habitatges.

La idea subjacent seria crear una empresa d'inserció per a dur a terme les tasques municipals (petites obres, pintar, netejar,...) amb la finalitat de donar després el mateix servei a empreses privades i a habitatges.

No seria ben bé una empresa de neteja ordinària a una vivenda (petita activitat repetitiva) si no d'abastar mitges i grans intervencions (condicionar habitatges d'obra nova o reformes, neteges industrials, postes a punt a hotels,...).

Aquesta activitat es podria considerar si es pensàs en donar servei a tota Mallorca.

Inicialment s'hauria de cercar alguna fórmula de compatibilitat de la empresa d'inserció amb els ajuts actuals del SOIB per a contractació de personal en atur per a serveis municipals.

Per altre banda els batles manifestaren que els Ajuntaments no disposen de pressupost per a suportar personal dedicat en aquestes tasques malgrat la falta que fan.

Embelliment i Medi Ambient del Fora Vila al Pla

Aquesta idea es comentada per diversos batles com una necessitat de mantenir el fora vila en condicions òptimes de presentació per tal de mantenir el seu valor paisatgístic. Aquest valor implica mantenir la imatge tradicional del Pla, no tan sols pel seu valor turístic si no pel seu valor etnològic propi.

Les feines de mantenir camins, xermar voreres, restituir parets de pedra,... son la primera intenció. Aquestes tasques son actualment contractades per l'administració local però sense visió empresarial.

El problema presentat per part dels municipis del Pla és que no poden fer front directament amb aquestes despeses, llevat que es rebi alguna aportació del Consell o Govern per aquestes tasques, tant des de un punt de vista mediambiental com turístic.

Una segona missió seria poder donar serveis a particulars per ajudar-los a mantenir les seves finques en bon estat, poda, llaurar, netejar herba, arreglar parets, ... son tasques que sovint es deixen de fer per falta de disponibilitat de recursos laborals organitzats. Una empresa d'inserció podria proporcionar uns preus de venda de serveis més ajustats, per tal d'animar a la contractació privada dels mateixos. Sovint finques amb propietaris no pagesos, i que viuen a fora, no poden mantenir per si mateixos la propietat rural en bones condicions, i amb aquesta iniciativa es promouria la conservació i manteniment de les terres del Pla.

Per tant una empresa d'inserció que tengués aquest doble objectiu utilitzaria recursos humans del Pla per millorar el Pla.

Aquesta empresa per tal de tenir un mínim èxit hauria d'iniciar-se amb les tasques públiques, adquirir coneixements, capacitació laboral, estabilitat financera, donar-se a conèixer, donar imatge de qualitat i després començar a donar serveis privats.

Un subproducte de les neteges rurals i forestals, la biomassa, es podria considerar, en un estudi més precís, el seu aprofitament com a combustible per a producció elèctrica, i es podria presentar com una iniciativa d'energia renovable.

Més envant es presenta l'estudi econòmic de la primera fase.

Col·laboració amb el Sector Privat

Un altre punt de vista seria la incorporació de personal en risc d'exclusió a empreses ordinàries que realitzem tasques per a serveis públics a la mancomunitat i ajuntaments. A concursos públics es podrien introduir clàusules per tal que part

de les tasques les realitzin persones en risc d'exclusió de la mancomunitat amb el suport de personal especialista d'inserció. En tot cas les empreses poden argumentar un sobre cost productiu que hauria d'ésser estudiat com un sobrecooc d'interès social.

Tampoc existeixen grans empreses radicades a la mancomunitat en disposició lògica d'incorporar persones d'aquest col·lectiu, ni tampoc el col·lectiu d'empreses pimes que veuen el col·lectiu més com un impediment que com una oportunitat laboral.

A grans finques d'explotació agrària la incorporació de personal immigrant bàsicament està molt regulat i controlat per les associacions agràries, i per tant no pareix un espai propici a on incorporar altre personal del col·lectiu en risc d'exclusió.

Capital humà – Col·lectius en Risc

De les entrevistes mantingudes sembla que el col·lectiu de risc format per persones amb discapacitat ja està molt atès per les entitats veteranes radicades a Inca, Manacor i Palma (ex. Joan XXIII, Amadib, Estel de Llevant,...). A més aquest col·lectiu difícilment podrà acomplir amb el requisit de personal de trànsit a una empres d'inserció, requisit que preveu la llei 44/2007, doncs normalment la persona discapacitada requereix un acompanyament especialitzat soci-laboral de per vida. Per altre banda aquest col·lectiu no queda recollit explícitament a la llei 44/2007.

Així mateix a Mallorca existeixen entitats que treballen amb col·lectius en risc (sense discapacitats) de ja fa anys i que porten per tant una experiència gens menyspreable. Ens referim a entitats com son Es Garrover, Ateneu Alcari, Projecte Home, Fundació Deixalles, Càritas...

Per tant podem afirmar que en certa manera existeix "competència" al mercat tant per captar personal en risc per a treballar a una empresa com pels serveis prestats.

Si ens fixam amb les empreses d'inserció a Catalunya veiem que hi ha moltes que es dediquem al reciclatge de bens domèstics i venta d'aquets com a productes de segona mà (mobles, electrodomèstics, roba,...), ens podríem plantejar aqueta idea com a viable al Pla, emperò hi ha un parell d'obstacles. En primer lloc actualment a Mallorca la Fundació Deixalles ja quasi monopolitza aquest servei (fa triatge, recicla, i ven a les seves botigues).

Als serveis de Càtering ens trobam que Amadib i Alcari ja donen aquest servei. El primer inconvenient que troben és la fortíssima inversió de les cuines que fa gaire bé impossible la seva rendibilitat amb condicions de competència al mercat obert si no fos per les subvencions que es reben.

Conclusió

La creació d'una empresa d'inserció al Pla, amb recursos humans del Pla, és viable en dos casos analitzats (1) Servei de Cuina i (2) Medi Ambient.

Malgrat tot la demanda i contractació pública és imprescindible amb dos casos, i per tant el compromís estratègic i financer municipal es fa imprescindible.

Per altra banda no s'hauria de descartar la col·laboració activa amb altres entitats que ja tenen experiència en un col·lectiu i/o en una activitat el poder compartir experiències i generar un pla de negoci conjunt, com per exemple compartir gerent, o crear sucursals a la Mancomunitat del Pla. El cap i a la fi l'objectiu és crear activitat a la comarca del Pla mitjançant una empresa d'inserció que sigui pròpia o de fora.

SERVEI DE CUINA PER A COL·LECTIUS ESPECIALS A LA MANCOMUNITAT DEL PLA

Aquest serveix sorgeix com una continuïtat i ampliació de l'actual servei explotat per la Creu Roja. Actualment hi ha un repart del ordre de 200 menús/dia entre Centres de Dia i Servei a Domicili.

S'ha analitzat el servei de menús, el que potencialment podria suposar (és a dir quants de menús es podrien lliurar entre serveis de 3ª edat i serveis escolars).

Només es planteja la opció de 3ª edat i serveis socials.

Opció 1

En aquesta opció la EiMP (Empresa d'Inserció Mancomunitat des Pla) només atendria la demanda dels serveis de 3ª edat. Aquesta demanda podria ascendir de l'ordre de 338 menús dia, i es faria des de les noves cuines de Montuiri.

A més donat que hi haurà un nou centre de 3ª edat a Montuiri equipat amb cuina, es podria plantejar disposar de dues cuines o unificar amb una d'elles, de manera que es poguessin atendre més serveis.

(menús/dia)	Actualment: Creu Roja	Potencialment	Opció 1
Centres de Dia	68	68	68
Residències 3ª Edat	0	120	120
Escoletes	0	100	0
Escoles	0	260	0
Domicili	132	150	150
	200	698	338

La distribució de personal, ordinari i d'inserció seria de la següent forma

(personal)	Actualment: Creu Roja	PERSONAL Opció 1	Personal Ordinari	Personal d'Inserció
Cuiners	3	5	3	2
Neteja Cuines	1	2	1	1
Repartidors	4	5	3	2
Tècnic Inserció	0	1	1	0
Gerent	0	1	1	0
			9	5
			64,3%	35,7%

Com es veurà als resultats econòmics aquesta empresa està sobre dimensionada en quant a gerència i a tècnic d'inserció. Habitualment es sol recomanar un tècnic d'inserció per cada 15 usuaris.

En aquesta configuració es compliria la condició de mínim de 30% de personal d'inserció durant els 3 primers anys. (Ley 44/2007).

A les següents dues taules es recullen els costos laborals del personal ordinari i el d'inserció.

(despesa personal)	Personal Ordinari	Salari mig brut anual	Cost Seguretat Social	Bonificació Seguretat Social	Cost Total Empresa
Cuiners	3	25000	6575	0	94725
Neteja Cuines	1	18000	4986	0	22986
Repartidors	3	22000	5786	0	83358
Tècnic Inserció	1	25000	6575	850	30725
Gerent	1	35000	9205	0	44205
					275999

(despesa personal)	Personal d'Inserció	Salari mig brut anual	Cost Seguretat Social	Bonificació Seguretat Social	Cost Total Empresa
Cuiners	2	13500	3740	850	32779
Neteja Cuines	1	11500	3186	850	13836
Repartidors	2	13500	3740	850	32779
					79394

Finalment el quadre resum de despeses inclou el cost de personal i el producció ordinari, suposant que la inversió en la infraestructura bàsica de cuina ja està feta. Aquesta inversió, la més gran, s'ha d'aconseguir que es financi com una subvenció sense cost per la EI, si no fos així la empresa seria difícilment rendible.

(resum Opció 1 -1)	Despeses	Ingressos
Personal	355393	
Vehicles amortització	16000	
Vehicles manteniment	6980	
Cuina manteniment	12000	
Materia primera	304200	
	694573	547560

Consideracions fetes, Opció 1-1, pels càlculs de despesa de producció:

- Vehicles: 4 vehicles de 20.000 euros amortitzats en 5 anys
- Vehicles manteniment: 10% de l'amortització + gasoil (60.000 Km/any, 7 l/100 Km, 0,9 euro/litre)+ assegurança (4 vehicles x4 00 euros).
- Cuina Manteniment: 1000 euro/mes (llum, gas)
- Matèria primera: 2,5 euro/menú, 338 menú/dia, 360 dies/any
- Ingressos: 4,5 euro/menú, 338 menú/dia, 360 dies/any

Amb aquest càlcul, Opció 1 -1, el servei surt deficitari i per tant es realitza una segona aproximació de càlcul.

Consideracions fetes, Opció 1-2, pels càlculs de despesa de producció:

Salaris personal ordinari: 60% del salari brut (donat que no es fa jornada completa)

Vehicles: 4 vehicles de 20.000 euros amortitzats en 5 anys

Vehicles manteniment: 10% de l'amortització + gasoil (60.000 Km/any, 7 l/100 Km, 0,9 euro/litre)+ Assegurança (4 vehicles x400 euros).

Cuina Manteniment: 1000 euro/mes (llum, gas)

Matèria primera: 2,3 euro/menú, 338 menú/dia, 360 dies/any

Ingressos: 4,7 euro/menú, 338 menú/dia, 360 dies/any

(resum Opció 1-2)	Despeses	Ingressos
Personal	262057	
Vehicles amortització	16000	
Vehicles manteniment	6980	
Cuina manteniment	12000	
Materia primera	279864	
	576901	571896

En aquesta hipòtesi, Opció 1-2, el servei surt equilibrat. Malgrat tot s'ha de tenir en compte que es tracta d'un servei molt ajustat i que per tant un anàlisi més precís es fa necessari, a partir del coneixement de les despeses i dels ingressos que es tenen amb el servei actual amb Creu Roja.

Conclusió

El servei de menjador destinat a tercera edat i serveis socials té sentit com empresa en tant en quant s'apleguin totes les sinèrgies de la mancomunitat al respecte, especialment en quan a la gestió financera d'aquest servei (ingressos - despeses), i gestió estratègica (re aprofitament d'infraestructures assolides com a subvenció). El coneixement de costos de producció actual (kwon-how) permetrà precisar més detalladament la viabilitat financera de la empresa.

A més l'aliança amb alguna entitat veterana en temes de càtering podria donar una dimensió de venda al sector privat.

SERVEI DE MEDI AMBIENT A POBLACIONS I FORA VILA A LA MANCOMUNITAT DEL PLA

La idea d'aquest servei surt arrel de les entrevistes mantingudes, dins el marc d'aquest estudi, amb batles de la Mancomunitat del Pla.

Aquest servei es pot resumir com un servei de manteniment dels punts verds de les poblacions de la Mancomunitat, i especialment com un servei de neteja, manteniment i embelliment dels camins i parets, vegetació (arbres i arbusts), i elements singulars (fites, pous,..) de fora vila.

Es tracta en primera instància donar un servei a espais públics (finançat amb fons públics) i en segona fase donar servei a finques privades (finançament privat).

El inici del servei radicaria amb un 100% de finançament públic, donat el caràcter de servei públic. Aquest finançament vendrà en exclusiva del Govern Balear o Consell doncs els Ajuntaments no disposen de capacitat financera per dur-ho a terme.

Com a tota empresa d'inserció el personal estarà format per personal ordinari i personal d'inserció.

La opció que es planteja es crear dos equips de feina de 7 persones cada un. Total de 14 persones d'inserció. Amb la configuració inicial també es podria mantenir l'esquema de tres equips, sempre un tècnic laboral ordinari actuaria com a responsable del grup.

El Tècnic d'inserció tendria la responsabilitat de la inserció sociolaboral a mig termini de cap el mercat laboral ordinari. S'ha mantengut el criteri d'un tècnic d'inserció per cada 15 usuaris.

La distribució de personal seria de la següent forma

(personal)	Hipòtesi: Servei Medi Ambient	-	Personal Ordinari	Personal d'Inserció
Tècnics Ordinaris	3		3	0
Tècnic Inserció	1		1	0
Peons	14		0	14
Gerent	1		1	0
			5	14
			26,3%	73,7%

En aquesta configuració es compliria la condició de mínim de 30% de personal d'inserció durant els 3 primers anys, (Ley 44/2007), i la condició de 50% de personal d'inserció a partir del quart any.

A les següents dues taules es recullen els costos laborals del personal ordinari i el d'inserció.

(despesa personal)	Personal Ordinari	Salari mig brut anual	Cost Seguretat Social	Bonificació Seguretat Social	Cost Total Empresa
Técnicos Ordinarios	3	21000	5817	0	80451
Técnico Inserción	1	21000	5523	0	26523
Gerente	1	35000	9205	0	44205
					151179

(despesa personal d'Inserció)	Personal d'Inserció	Salari mig brut anual	Cost Seguretat Social	Bonificació Seguretat Social	Cost Total Empresa
Peones	14	13500	3740	850	229454
					229454

Finalment el quadre resum de despeses inclou el cost de personal i el producció ordinari.

(resum)	Despeses	Ingressos
Personal	380633	
Vehículos amortització	20000	
Vehículos manteniment	12300	
Manteniment Màquines	9400	
Altres materials	18000	
	440333	440333

Conclusió

El servei de Medi Ambient estaria format per 17 persones d'ofici, 1 persona tècnica especialista en inserció, i 1 gerent. Els ingressos haurien de provenir inicialment de serveis municipals o de la mancomunitat, relacionats amb el medi ambient, especialment relacionats amb l'embelliment del fora vila. Una vegada l'empresa tengui adquirit coneixement i experiència al respecte, podria oferir serveis a entitats privades i a particulars.

AJUTS, SUBVENCIONS I DONATIUS

L'Empresa d'Inserció ha de subsistir amb els ingressos ordinaris de les vendes de bens i serveis. Malgrat això cercar finançament "social" via ajuts públics i privats (especialment banca o altres organismes) en forma de subvencions i donatius és pràctica habitual a les empreses d'inserció analitzades.

Les empreses i entitats que es dediquen a programes d'inserció sociolaboral sovint no deixen clars els balanços que es publiquen, almenys el que es troba (o s'ha trobat) a Internet, amb relació a ingressos i subvencions. Sovint la diferència entre el servei públic i subvenció es desdibuixa als resultats.

Per a il·lustrar amb algunes dades:

- La Fundació Deixalles (que no és EI) a l'any 2007 declarava a la seva memòria que el 37% dels seus ingressos provenen de subvencions i donatius.
- L'Empresa d'Inserció ADADT declara a la seva memòria de 2007 que un 14% dels seus ingressos provenen de subvencions i donatius. Estratègicament acordant no superar en cap cas el 30%.
- Formació i Treball Empresa d'Inserció declara a la seva memòria de 2007 que un 39% dels seus ingressos provenen de subvencions i donatius (23,7% de fons públics i 15,3% de fons privats).
- Engrunes Empresa d'Inserció declara a la seva memòria de 2005 que un 3,3% dels seus ingressos provenen de subvencions i donatius.

A Catalunya hi ha tendència a afavorir la transparència de comptes i inclús mitjançant auditories que es publiquen a Internet.

A Euskadi les línies de subvenció públic son molt favorables a la creació d'empreses:

- Subvenció d'actius productius fins el 85%, màxim de 12.000 € per lloc de feina
- Subvenció per a la creació i manteniment d'un lloc de feina d'inserció, fins a 12.300 €/any. Un 5% més si és dona.
- Subvenció a tècnics de producció d'acompanyament a la inserció, fins a 1.800 €/per treballador d'inserció.

El Consell de Mallorca a l'any 2008 aprovà subvencions per valor de 1,4 milions d'euros dedicats projectes de programes d'inserció sociolaboral, que configuren itineraris d'inserció específics per a les persones en situació d'exclusió social i, per això, es fan actuacions de informació, formació, orientació, i acompanyament laboral. Es va repartir amb un total de 7 entitats.

Conclusió

Es conclou que el sosteniment d'una empresa d'inserció depèn de les subvencions encara que la tendència sigui esforçar-se cap al sosteniment per ingressos d'exploració de l'activitat.

Els ajuts de SOIB, Consell,... destinats a itineraris d'inserció es podrien destinar a reforçar les actuacions de l'empresa d'inserció, des de el punt de vista de ser un estadi més avançat de l'acompanyament sociolaboral.

RESUM

Aquest treball s'emmarca en un anàlisi de viabilitat per tal de que la Mancomunitat del Pla impulsi la creació d'una o varies empreses d'inserció segons els paràmetres de la llei 44/2007.

Els col·lectius en risc d'exclusió més significatius a la Mancomunitat són els majors de 45 anys (homes i dones), i els joves en problemes de drogodependència. El col·lectiu immigrant, a més de no ser recollit explícitament a la llei 44/2007, no és considerat com de risc per a la majoria d'entrevistats. Malgrat aquesta hipòtesi a Palma, segons dades del IMAS recollides a l'Observatori de la Igualtat de l'Ajuntament de Palma, el 40% de les persones ateses als serveis d'orientació laboral pertanyen al col·lectiu immigrant i el 35% de les persones que participen de programes formatius són d'aquest col·lectiu.

Donat que un dels requisits de les empreses d'inserció és el d'aplicar itineraris d'inserció, no s'ha de perdre la visió d'aglapir sinèrgies entre les actuacions actuals finançades pel SOIB com són la formació, itineraris, escoles taller, tallers d'ocupació,... i la inscripció a una empresa d'inserció pròpia de la mancomunitat o a altres empreses que tanquin objectius semblants.

No s'hauria de perdre la oportunitat d'exigir a les grans concessions de serveis públics la incorporació de personal en risc d'exclusió.

El gran handicap d'arrencar una empresa d'inserció és el de la inversió amb la infraestructura inicial, per tant s'han de cercar activitats a on es pugui reutilitzar infraestructura, exemple servei de càtering aprofitant les noves cuines de Monitori i les cuines de la nova residència de Monitori. En tot cas la inversió amb infraestructures productives hauria d'estar subvencionada per altres vies, si es vol garantir un mínim d'èxit a la nova EI.

Evitar les activitats a on entitats més experimentades ja hi treballen amb col·lectius amb risc d'exclusió. En aquests casos es recomanaria crear empreses sucursals per tal d'aprofitar know-how, compartir gerents, amb la finalitat de donar serveis més amplis aprofitant recursos i reducció de despeses pel fet d'economia d'escala.

Demandar a la administració balear una definició d'ajuts semblants als existents a altres comunitats autònomes amb la finalitat de poder planificar millor les despeses de creació i manteniment de les empreses d'inserció.

Abans d'iniciar el procés de creació mercantil d'una EI es recomana consultar la finalitat i objectius amb els serveis del SOIB per tal d'assegurar el compliment normatiu i l'adient classificació.

L'Empresa d'Inserció ha de subsistir amb els ingressos ordinaris de les vendes de bens i serveis. Malgrat això cercar finançament "social" via ajuts públics i privats

(especialment banca o altres organismes) en forma de subvencions i donatius és pràctica habitual a les empreses d'inserció analitzades.

Els serveis de Càtering i de Medi Ambient pareixen els més sostenibles a llarg termini donat que cobreixen les necessitats creixents en aquestes activitats.

ENTREVISTES I BIBLIOGRAFIA

En aquest capítol es recull el llistat de les entrevistes personals i la bibliografia consultada per poder redactar aquest estudi de viabilitat.

Entrevistes

Es el recull de reunions amb persones i entitats que ha permès focalitzar i adaptar aquest estudi a la realitat de la Mancomunitat del Pla:

- Direcció de la Mancomunitat del Pla.
- ADL, Serveis Socials, i Orientació Laboral de la Mancomunitat del Pla.
- Regidora de Benestar Social, i Assistència Social de l'Aj. Porreres.
- Tinenta Batlesa de Aj. Petra.
- Batle de Llubí.
- Batle de Costitx.
- Batle de Sencelles.
- Batle de Maria.
- Batle de Santa Eugènia.
- SOIB (Pedro Moyano).
- Ateneu Alcari (Pilar Ponce).
- REAS (Servei Impulsa - Nuria Brito)
- AMADIB (Fernando Rey i Fina Pons)

Bibliografia

Anuari Estadístic Municipal de les Illes Balears de l'any 2007 . Observatori del Treball Conselleria de Treball i Formació

Informe sobre el Mercat de Treball de les Illes Balears de l'any 2007. Abril 2008. Observatori del Treball, Conselleria de Treball i Formació

Treballadores i treballadors amb discapacitat, Juliol 2006. Centre d'Estudis i Programes laborals de les Illes Balears, Conselleria de Treball i Formació

Treballadores i treballadors estrangers, Abril 2006 Centre d'Estudis i Programes laborals de les Illes Balears, Conselleria de Treball i Formació

Canal Solidario (<http://www.canalsolidario.org/web/sp/?id=223>)

INSERCIÓN LABORAL DE PERSONAS CON DISCAPACIDAD, Borja Jordán de Urries Universidad de Salamanca

(<http://www.usal.es/~inico/investigacion/invesinico/insercion.htm>)

Servei d'Ocupació de Catalunya

(http://www.oficinatreball.net/socweb/export/sites/default/socweb_es/ciutadans/dificultats_afegides/).

Aprende Más, Inmigrantes en el sector hotelero

(<http://www.aprendemas.com/Noticias/DetalleNoticia.asp?Noticia=2739>)

Unión Fenosa

(http://www.salacomunicacion.unionfenosa.es/view_object.html?obj=3772,c.19221)

Fundación Luis Vives (<http://www.fundacionluisvives.org/articulos/4052.html>)

Consell de Mallorca –Projectes d'Inserció Laboral-

(http://www.conselldemallorca.net/?id_section=492&action=news&id_article=6241)

Observatori Municipal de la Igualtat de l'Ajuntament de Palma

(<http://www.observatoripalma.org/recursos/ficha.es.html?Itte=direccion-de-servicios-sociales-institut-mallorqui-dafers-socials&cr=10>)

Recibaix –Empresa d'Inserció (<http://www.recibaix.com/>)

Aires (<http://www.aires.cat/cgi-bin/as0320.asp?c=303>)

Ajuntament de Manresa –Promoció de l'Economia Social-

(http://www.ajmanresa.cat/web/pres_noticies.php?noticia=55)

ACEI –Coordinadora Catalana d'Empreses d'Inserció- (<http://www.acei-cat.org/catala/>)

Fundació Engrunes –Empresa d'Inserció (<http://www.engrunes.org>)

ADAD l'Encant –Empresa d'Inserció (<http://www.adadlencant.org/>)

Informe de la Fundació Formació i Treball –Empresa d'inserció

Noticia Empresas d'Inserció a Catalunya

(<http://www20.gencat.cat/portal/site/SalaPremsa/menuitem.342fe4355e0205d607d7ed42b0c0e1a0/?vgnnextoid=f60f88c0b0549010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=f60f88c0b0549010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall&contentid=89e1c112a612b110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD>)

Catàleg de les Empreses d'Inserció de Catalunya –Generalitat de Catalunya-

Ayudas para la creación y sostenimiento de las empresas de inserción en Euskadi.

Bilbao Bizkaia Kutxa (www.bbk.es)

Aquest Estudi ha estat elaborat per encàrrec de la Mancomunitat Pla de Mallorca.

La Mancomunitat disposa dels drets de còpia, edició, i difusió que cregui adient als seus objectius.

Autors:

Gabriel Soler Serra

Pere Joan Planas Mulet

Abril 2009.